

राज्ञा जेतव्याः शत्रवश्चोन्नताश्च सम्यक् कर्त्तव्यं पालनञ्च प्रजानां । अग्निश्चेयो बज्रमिषापि यज्ञैरन्ते मध्ये वा वनमाश्रित्य
स्थेयं ।

दमान्वितः पुरुषो धर्मशीलो भूतानि चात्मानमिवानुपश्येत् । गरीयसः पूजयेदात्मशक्त्या सत्येन शीलेन सुखं
नरेन्द्र ।

इति श्रीमहाभारते शान्तिपर्वणि मोक्षधर्मपर्वणि पराशरगीतायां त्रिनवत्यधिकद्विशतोऽध्यायः ॥ २६३ ॥

॥ पराशर उवाच ॥ कः कस्य चोपकुरुते कस्य कस्मै प्रयच्छति । प्राणी करोत्ययं कर्म सर्वमात्मा धर्मात्मना ।

गौरवेण परित्यक्तं निःस्नेहं परिवर्जयेत् । सोदय्य भ्रातरमपि किमुतान्यं पृथग्जनं ।

विशिष्टस्य विशिष्टाच्च तुल्यौ दानप्रतिग्रहौ । तयोः पुण्यतरं दानं तद्विजस्य प्रयच्छतः ।

न्यायागतं धनञ्चैव न्यायेनैव विवर्द्धितं । संरक्ष्य यत्र मास्थाय धर्मार्थमिति निश्चयः ।

न धर्मार्थो नृशंसेन कर्मणा धनमर्जयेत् । शक्तिः सर्वकार्याणि कुर्यान्नर्द्धिमनुस्मरेत् ।

अपो हि प्रयतः शीतास्तापिता ज्वलनेन वा । शक्तितोऽतिथये दत्त्वा क्षुधार्त्तायाश्रुते फलं ।

रन्तिदेवेन लोकेष्टा सिद्धिः प्राप्ता महात्मना । फलपत्रैरयो मूलैर्मुनोर्नर्चितवांश्च सः ।

तैरेव फलपत्रैश्च समाठरमतोषयत् । तस्मात्तेभ्यो परं स्थानं श्रेयोऽपि पृथिवीपतिः ।

देवतातिथिभृत्यभ्यः पितृभ्यश्चात्मनस्तथा । ऋणवान् जायते मर्त्यस्तस्मादनृणतां व्रजेत् ।

स्वाध्यायेन महर्षिभ्यो देवेभ्यो यज्ञकर्मणा । पितृभ्यः श्राद्धदानेन नृणामभ्यर्चनेन च ।

वाचा शेषावहार्येण पालनेनात्मनोऽपि च । यथावद्वृत्यवर्गस्य चिकीर्षेत्कर्म आदितः ।

प्रयत्नेन च संसिद्धा धनैरपि विवर्जिताः । सम्यग्धुत्वा ऊतवहं मुनयः सिद्धिमागताः ।

विश्वामित्रस्य पुत्रत्वमृचीकतनयोऽगमत् । ऋग्भिः सुत्वा महाबाहो देवान् वै यज्ञभागिनः ।

गतः शुक्रत्वमुशना देवदेवप्रसादनात् । देवीं सुत्वा तु गगने मोदते यशसा वृतः ।

असितो देवलश्चैव तथा नारदपर्वतौ । कालीवान् जामदग्न्यश्च रामस्ताण्ड्यस्तथात्मवान् ।

वशिष्ठो जमदग्निश्च विश्वामित्रोऽचिरेव च । भरद्वाजो हरिश्मश्रुः कुण्डधारः श्रुतश्रवाः ।

एते महर्षयः सुत्वा विष्णुमृग्भिः समाहिताः । लेभिरे तपसा सिद्धिं प्रसादान्तस्य धीमतः ।

अनर्हाश्चार्हतां प्राप्ताः सन्तः सुत्वा तमेव ह । न तु वृद्धिभिर्हान्विच्छेत्कर्म कृत्वा जुगुप्सितं ।

येऽर्था धर्मेण ते सत्या येऽधर्मेण धिगस्तु तान् । धर्मं वै शाश्वतं लोके न जह्याद्भनकाङ्क्षया ।

आहिताग्निर्हि धर्मात्मा यः स पुण्यदुत्तमः । वेदा हि सर्वे राजेन्द्र स्थितास्त्रिष्वग्निषु प्रभो ।

स चाप्याग्न्याहितो विप्रः क्रिया यस्य न हीयते । अथो ह्यनाहिताग्निलमग्निर्होत्रं न निष्क्रियं ।

अग्निरात्मा च माता च पिता जनयिता तथा । गुरुश्च नरशार्दूल परिचर्या यथातथं ।

मानं त्यक्त्वा यो नरो वृद्धसेवो विद्वान् क्लृप्तः पश्यति प्रीतियोगात् । दाक्ष्येण हीनो धर्मयुक्तो न दान्तो लोकेऽस्मिन् वै
पूज्यते सद्भिरार्यैः ।

इति श्रीमहाभारते शान्तिपर्वणि मोक्षधर्मपर्वणि पराशरगीतायां चतुर्नवत्यधिकद्विशतोऽध्यायः ॥ २६४ ॥